

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 2P/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921200889
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Marková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6921200889.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Alžbetou Markovou v právnej veci maloletých detí: D. H., nar. XX. XX. XXXX, I. H., nar. XX. XX. XXXX, P. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom t. č. W. E. I. N. Z. Z. H., zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, deti rodičov: matky - G. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. H., Z. XX a otca - u maloletých detí: D. a I. - P. O. H., u maloletej G. Š. - J. Z. O. P., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd nad maloletými deťmi D. H., nar. XX.XX.XXXX, I. H., nar. XX.XX.XXXX a P. Š., nar. XX.XX.XXXX, nariaďuje ústavnú starostlivosť v W. E. I. N. Z., W. XXX/XX, Z. H..

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí D. H., I. H. a P. Š. Ú. výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima určeného podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet W. E. I. N. Z., W. XXX/XX, Z. H., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi z dôvodu, že matka detí nie je spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti a v rodine sa nenašla osoba, ktorá by bola spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých.

2. Na pojednávanie sa nedostavila matka detí, doručenie predvolania má vykázané, svoju neúčast' vopred neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania, súd preto vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

3. Navrhovateľ na pojednávaní trval na podanom návrhu. Uviedol, že výchovné opatrenie na základe ktorého bili maloleté deti umiestnené v centre pre deti a rodiny nespĺnilo svoj účel. Na strane matky nedošlo k náprave rodinných pomerov tak, aby vedela zabezpečiť deťom vhodné podmienky pre ich priaznivý vývoj. Matka je podľa zistení bezdomovkyňa, nemá vytvorené vhodné bytové podmienky a tiež nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Maloleté deti samé prejavili želanie naďalej zostať v starostlivosti centra pre deti a rodiny.

4. Kolízny opatrovník doporučil podanému návrhu vyhovieť. Vypovedal, že v rodine sa nenašla osoba, ktorá by bola spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých. Poukázal pritom aj na pokročilý vek starých rodičov maloletých detí. Podľa kolízneho opatrovníka najlepším riešením pre maloletých je nariadenie ústavnej starostlivosti.

5. Podľa §-u 54 Zákona o rodine

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

(6) zrušený od 1.1.2016.

Podľa §-u 55 Zákona o rodine:

(1) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

(2) Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

(3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa §-u 62 Zákona o rodine

ods. 1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť;

ods. 2 / Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov;

ods. 3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona;

ods. 4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť;

ods.5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

ods. 6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa §-u 65 Zákona o rodine

ods. 1/ Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného;

ods. 2/ Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní;

ods. 3/ Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa §-u 75 Zákona o rodine

ods. 1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.;

ods. 2/ Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa §-u 81 Zákona o rodine

1/ Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

2/ Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

6. Maloleté deti pochádzajú z neusporiadaných rodinných pomerov. Maloleté deti boli z prirodzeného rodinného prostredia vyňaté z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti zo strany matky. Dňa 17.01.2020 sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavil maloletý D. a uviedol, že t.č. sa zdržiava u starej matky G. T. na Š., pretože jeho matka ho bije - ťahá ho za vlasy, bije ho varechou... Ďalej uviedol, že doma nemajú čo jesť, stravuje sa u starej matky. Podľa vyjadrenia maloletého D., matka užíva alkohol a keď je opitá, bije jeho a aj jeho súrodencov. Matka má priateľa, ktorý je drogovovo závislý, v kúpeľni si pichá nejaké injekcie a v byte cítiť zápach acetónu. Maloletý vyjadril želanie, že by chcel ísť do „detského domova“ aj so súrodencami P. a I., doma u matky sa necíti dobre. Maloleté deti boli z rodinného prostredia vyňaté na základe neodkladného opatrenia sp. zn. 10P/3/2020 zo dňa 20. 01. 2020 a boli umiestnené v W. E. I. N. Z. Z. H.. Následne rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 7P/68/2020 zo dňa 20. 08. 2020 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých a to pobyť v zariadení na dobu šesť mesiacov.

Počas plynutia uloženého výchovného opatrenia bol sledovaný záujem matky o maloleté deti v zariadení a taktiež iniciatíva a záujem matky o zmenu životného štýlu vzhľadom na jej ľahostajný postoj v minulosti. Súd na základe zistených skutočností a z celkového posúdenia životnej situácie matky má preukázané, že matka síce prejavuje záujem o deti, ale má za to, že v určenom období nedošlo k úprave rodinných a sociálnych pomerov na strane matky do takej miery, aby bol možný návrat detí do prirodzeného rodinného prostredia. Súd nariadené výchovné opatrenie vyhodnotil ako neúčinné, pretože svoj účel nespĺnilo. Vzhľadom k tomu, že návrat detí do prirodzeného rodinného prostredia nie je možný súd nad maloletými deťmi nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v W. E. I. N. Z. Z. H..

Vyživovaciu povinnosť matky k maloletým deťom súd určil v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pričom zohľadnil sociálne pomery matky.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci., (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. a v § 62 a § 63 Civilného mimosporového poriadku..

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov podľa § 127 Civilného sporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorou bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.